

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
1. GENEZA I ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO	13
1.1. Informacja, wiedza i technologia informacyjna jako czynniki kształtujące społeczeństwo informacyjne	13
2. EDUKACJA W WIEKU INFORMACJI	19
2.1. <i>Media literacy</i>	19
2.2. <i>Information literacy</i>	23
3. TENDENCJE W BIBLIOTEKARSTWIE SZKOLNYM W PIERWSZEJ DEKADZIE XXI WIEKU	29
3.1. Dokumenty międzynarodowe	30
3.2. Standardy kształcenia kompetencji informacyjnych uczniów w wybranych krajach ...	32
3.2.1. Standardy obowiązujące w Stanach Zjednoczonych	33
3.2.2. <i>Learning matrix for students learning</i> – Australia	37
3.2.3. <i>Steps of information retrieval</i> – Finlandia	38
3.2.4. <i>Normen voor informatievaardigheden in het vo</i> – Holandia	39
3.2.5. <i>Modelo Elaborado da Literacia da Informação</i> – Portugalia	40
3.3. Dokumenty wspierające kształcenie kompetencji informacyjnych uczniów obowiązujące na szczeblu narodowym	44
3.3.1. W Stanach Zjednoczonych	45
3.3.2. W Kanadzie	46
3.3.3. W Australii	47
3.3.4. W Wielkiej Brytanii	48
3.3.5. W Danii	49
4. KSZTAŁCENIE KOMPETENCJI INFORMACYJNYCH W WARUNKACH POLSKIEJ EDUKACJI – ZAGADNIENIA PROGRAMOWE	53
4.1. Przystosowanie czytelnicze i informacyjne	56
4.1.1. W szkole podstawowej	57
4.1.2. W szkole średniej	63
4.2. Edukacja czytelnicza i medialna	68
4.2.1. Szkoła podstawowa	71
4.2.1.1. Klasy I-III – kształcenie zintegrowane	71
Podstawa programowa	72
Programy nauczania	72
Podręczniki	73
4.2.1.2. Klasy IV-VI – drugi etap kształcenia	74
Podstawy programowe poszczególnych przedmiotów oraz ścieżek edukacyjnych	74
Programy nauczania	76
Podręczniki	79

4.2.2. Gimnazjum	80
Podstawy programowe poszczególnych przedmiotów oraz ścieżek edukacyjnych	81
Programy nauczania	83
Podręczniki	86
4.2.3. Liceum ogólnokształcące	88
Podstawy programowe poszczególnych przedmiotów oraz ścieżek edukacyjnych	89
Programy nauczania	92
Podręczniki	95
4.3. Reforma programowa 2009/2010	110
4.3.1. Szkoła podstawowa	114
4.3.1.1. Edukacja wczesnoszkolna	114
4.3.1.2. Klasy IV-VI – drugi etap kształcenia	115
4.3.2. Gimnazjum	117
4.3.3. Liceum ogólnokształcące	120
5. ROLA I POZYCJA BIBLIOTEKARZA SZKOLNEGO	127
BIBLIOGRAFIA PROGRAMÓW NAUCZANIA	133
BIBLIOGRAFIA PODRĘCZNIKÓW	138
BIBLIOGRAFIA	146
Źródła	146
Opracowania	150
ANEKSY	154



Renata Piotrowska urodziła się 8 stycznia 1981 r. w Lubaniu. Absolwentka studiów Informatyki i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego. W październiku 2010 r. obroniła rozprawę doktorską poświęconą standaryzacji procesu kształcenia kompetencji informacyjnych uczniów. Dotychczasowe publikacje naukowe

autorki dotyczyły problematyki popularyzacji idei *information literacy*, udziału organizacji międzynarodowych i narodowych w tym procesie, a także wpływu rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych na systemy edukacji w wybranych krajach. W podejmowanych badaniach koncentruje się na przygotowaniu informacyjnym dzieci i młodzieży podlegających obowiązkowi szkolnemu.

* * *

Przedmiotem niniejszej publikacji są zagadnienia związane z edukacją informacyjną (*information literacy*). Za główny cel autorka przyjęła ustalenie, w jakim stopniu poddawany reformom polski system oświaty dostosowuje się do ogólnościatowych tendencji kształcenia idealnych użytkowników informacji. Jednym z założeń było przedstawienie krajowych i międzynarodowych standardów przygotowywanych z myślą o dzieciach i młodzieży w wieku szkolnym. Zaobserwowane na ich podstawie prawidłowości zostały wykorzystane do ustalenia stanu kształcenia kompetencji informacyjnych w polskich szkołach. Opierając się na dokumentach, stanowiących fundament polskiej edukacji, oraz analizie podręczników, autorka ukazała, w jakim stopniu treści różnych przedmiotów uwzględniają konieczność przygotowania uczniów do poszukiwania i wykorzystywania informacji. Zwróciła także uwagę na miejsce, jakie w procesie edukacji informacyjnej, przypadło bibliotekarzowi i bibliotece szkolnej.